

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: DECEMBER – 2024
FIRST SEMESTER

Subject: Rural Studies (SC22-104)

Date: 30/12/2024

Total marks: 60

Time: 10.00 am to 12.30 pm

Instructions: 1) All questions are compulsory.

- Q. 1) Answer in details following questions. (Any One) (20)**
1. Discuss in detail the change in the way agriculture is done in India
 2. Write A. R. Desai's theoretical approach to rural studies
- Q. 2) Answer of the following questions. (Any Three) (30)**
1. What is meant by mode of production according to Marxist understanding?
 2. Explain about the Post-globalization commercialization of agriculture
 3. Write about the tribal communities and its characteristics .
 4. Write an essay on the role of women in agriculture
 5. Explain Rural social structure and its characteristics .
 6. Write in details on the socio-economic problems of landless laborers.
- Q. 3) Write Short notes. (Any Two) (10)**
- a) Land Tenure.
 - b) Alienation of Land
 - c) Feminisation of poverty
 - d) Green revolution

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- प्र. १) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा. (२०)**
१. भारतातील शेतीच्या पद्धतीत झालेल्या बदलावर सविस्तर चर्चा करा
 २. ए आर देसाई यांचा ग्रामीण अभ्यासाचा सैद्धांतिक दृष्टीकोन सांगा
- प्र. २) खालीलपैकी कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (३०)**
१. मार्क्सवादी विचारांनुसार उत्पादन - पद्धतीचा अर्थ सांगा
 २. जागतिकीकरणानंतर चे शेतीचे व्यापारीकरण स्पष्ट करा
 ३. आदिवासी समाज म्हणजे काय आणि त्याची वैशिष्ट्ये सांगा
 ४. कृषिक्षेत्रात महिलांची भूमिका यावर निबंध लिहा
 ५. ग्रामीण समाजरचना आणि त्याची वैशिष्ट्ये सांगा
 ६. भूमिहीन मजुरांच्या सामाजिक - आर्थिक समस्यांची तपशीलवार मांडणी करा
- प्र. ३) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- अ) जमीनधारणा
 - ब) जमीन परकीयता
 - क) दारिद्र्याचे स्त्रीकरण
 - ड) हरितक्रांती